

Forskning
med følelse 8

Stjernerne står
rigtigt for
universiteterne 4

Prisregn over unge forskere 6

CAMPUS

A A R H U S U N I V E R S I T E T

11

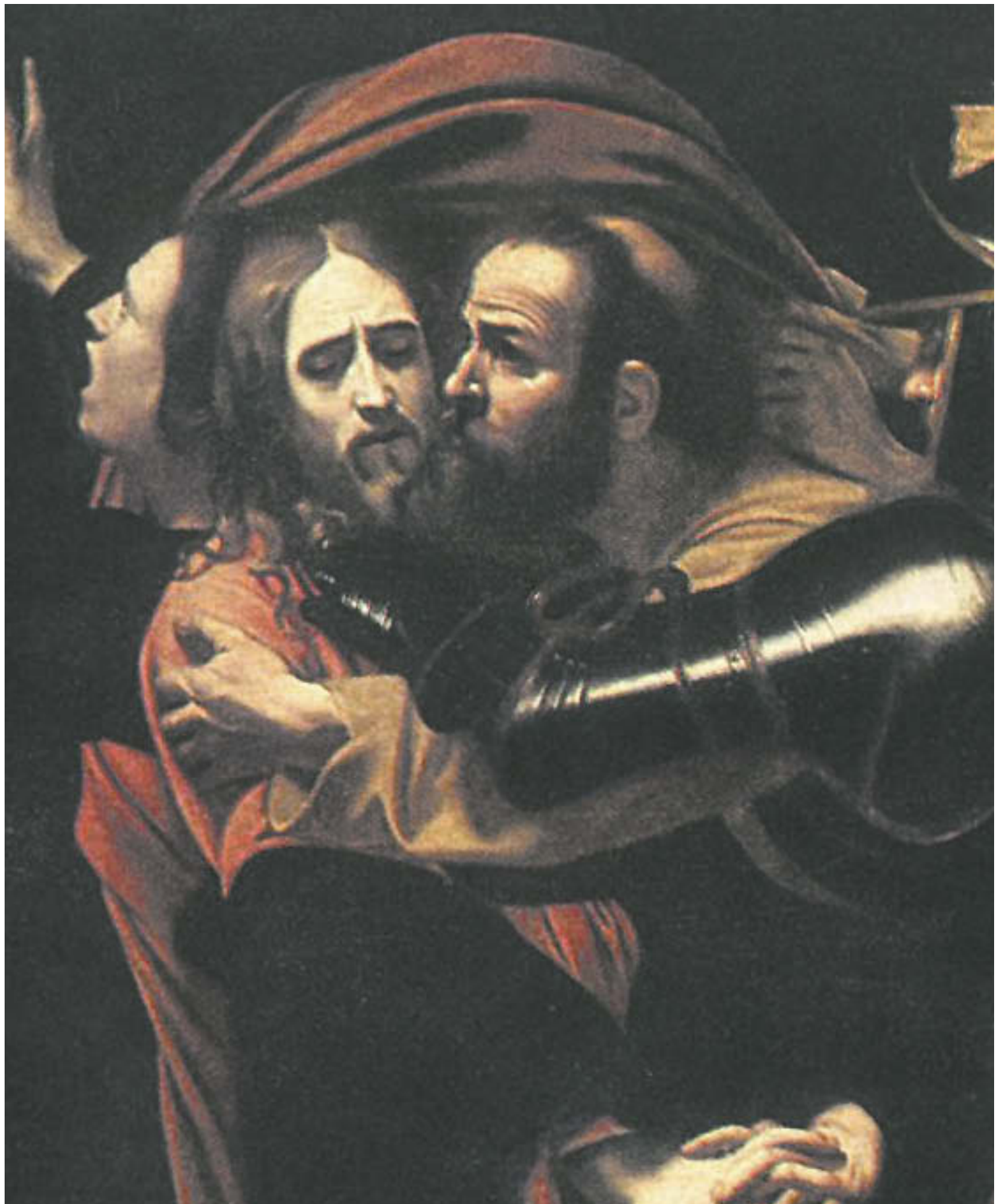
06.06.06

Døds- kysset

Judaskysset er lig med døds-kysset. Sådan har opfattelsen været i århundreder, men det nyopdagede Judasevangelium rækker ved den opfattelse. Sådan blev det i hvert fald slået stort op i medier verden over lige før påsken, hvor Judasevangeliet blev offentliggjort. Det er rigtigt så langt, at evangeliet tildeler kristendommens absolutte skurk den helt modsatte rolle – rollen som helt. Her er Judas den, som befrier Jesus fra den menneskelige krop, der er et fængsel for ånden Jesus.

Religionsforsker, professor Einar Thomassen, adjungeret professor på Teologi, mener, at evangeliet bør opfattes som et debatindlæg, der er skrevet på en tid, hvor magtkampen om, hvilken retning kristendommen skulle tage, ikke var slut.

Ikke desto mindre har Judasevangeliet fået en masse opmærksomhed, og lanceringen nærer nyt liv til tanker om, at den etablerede kristne kirke bevidst skjuler dokumenter, som sår tvivl om dens grundopfattelser.

Side 7

Caravaggio: The Taking of Christ

I forskningens Champions League?

Erik Meinecke Schmidt
Det Naturvidenskabelige Fakultet

Inden for de seneste dage er jeg blevet præsenteret for ikke mindre end tre forsøg fra udenlandske topinstitutioner på at "købe" tre af fakultetets bedste forskere. Midlerne er dels en høj personlig løn, men – hvad der er nok så vigtigt – også en stor pose penge til forskningsudstyr og personale, som giver de pågældende optimale muligheder for at videreudvikle deres forskning.

Nu er der ikke noget nyt i, at danskere får tilbudt (og modtager) topstillinger i udlandet, og i mange tilfælde hverken kan eller skal man forsøge at forhindre det. I brancher som f.eks. professionel sport, hvor indtægterne er totalt afhængige af markedets størrelse i form af tilskuer-, sponsor- og tv-indtægter, er grundlaget i Danmark simpelthen for spinkelt til for alvor kunne konkurrere. Sådan forholder det sig ikke nødvendigvis med forskning.

En af de populæreste ranglister over verdens forskningsinstitutioner, *Times Higher Education Supplement's* ranglister for 2004 og 2005, viser, at såvel Københavns Universitet som Aarhus Universitet ligger i Top 50 inden for naturvidenskab. Hvis man yderligere ser på, hvilke lande der har mere end et enkelt universitet i Top 50, fremkommer følgende liste: USA, Canada, Australien, Kina, Japan, England, Frankrig, Tyskland og Danmark.

Det er med andre ord (næsten) G8-landene, Danmark er i selskab med. Når hertil lægges, at denne rangliste er baseret på en absolut vurdering – og ikke er udtryk for værdien af en eller anden indikator divideret med befolkningstal eller nationalprodukt – så kan man roligt konkludere, at dansk naturvidenskab faktisk befinder sig i forskningens Champions League.

Hvis Danmark skal få succes med den aktuelt udmeldte strategi for styrkelse af forskning og innovation, er det aldeles nødvendigt, at vi – ud over at opbygge nye kompetencer – også fastholder vore nuværende videnskabelige styrkepositioner. Og der er ingen der skal tro, at det bliver let. De ovennævnte forsøg på headhunting er eksempler på konkrete her-og-nu-tilbud fra stærke institutioner, der disponerer over betydelige midler, og hvis handlemuligheder ikke er begrænset af forordninger, der hører fortiden til – som f.eks. en tung og besværlig ansættelsesbekendtgørelse.

Der er andet i denne verden end penge, og Danmark og danske universiteter har meget godt at byde på. Men hvis vi skal klare os "på den lange bane" – som er den bane, de andre også spiller på – har vi brug for nogle flere penge, og nogle af dem skal komme ind ad fordøren. Derfor er det godt, at statsministerens ambitiøse globaliseringsprojekt nu står foran sin umiddelbare realisering, for det projekt handler jo bl.a. om at ruste os til at tackle udfordringer af den type, der her er beskrevet, ikke?

JUST A MINUTE

Science Prize

The University of Aarhus' Science Award of DKK 75,000 went this year to art-historian Maria Fabricius Hansen, who was characterised by the University Rector as an excellent role-model for a new generation of researchers.

He based his comments on the 42-year-old associate professor's glowing enthusiasm, cross-disciplinary approach to research, and international perspective. The award win-

ner's specialty is the Italian Middle Ages and the Renaissance, where she has innovatively combined the study of art with studies in contemporary literature and philosophy. Last year, Maria Fabricius Hansen defended her doctoral thesis "The Eloquence of Appropriation: Prolegomena to an Understanding of Spolia in Early Christian Rome", which illuminates the re-use of antique building materials in the

medieval churches of Rome.

The Science Award "Rigmor and Carl Holst-Knudsen's Award for Scientific Research", was founded on May 28, 1956, on the occasion of Barrister Carl Holst-Knudsen's 70th birthday and retirement as chairman of the board of the University of Aarhus, which was then a private institution. P. 6.

Judas is the hero

Just before Easter this year, the news of the newly discovered Gospel of Judas burst upon the world. The story of the Gospel of Judas is fantastic, but perhaps not quite as dramatic as first assumed. Certainly the Gospel of Judas does paint a new picture of Judas as he who freed Jesus' spirit from his human shape, but it is not in itself evidence that this actually was the case. Rather, it is a debating point in the power struggle that took place at the time, and which was won by what we now know as established Christianity.

One of the researchers in religion who has been much sought after since the publication of the Gospel of Judas is Norwegian Einar Thomassen, professor at the University of Bergen, and lecturer at the University of Aarhus in connection with the Theological Faculty's focus on "Religion as normative force", where he is to be involved with the part of the project entitled "The struggle for religious texts in Antiquity".

The new aspect of the Gospel of Judas that is not found in other Gnostic texts is the portrayal of Judas' role in

the Passion. The Gospel is a so-called revelatory dialogue between Jesus and Judas: "Jesus tells Judas that he has understood what none of the other disciples has understood. Judas has a dream, in which he sees the other disciples pursue him and throw stones at him. Jesus tells him that it means that he will be hated for what he must do. Jesus gives Judas the task of "delive-

ring" Him to crucifixion – in this text, "deliverance" from human shape. Judas does not want the task, and it has unpleasant consequences for him, but it is his duty", explains Einar Thomassen.

The Gospel of Judas has been buried in the Egyptian desert for 1700 years.

P. 7.

Giotto: Judaskyset. Scrovegnikapellet, Padua.

Research with feeling

We know that rationality plays a major role in research, but what about feelings, creativity, and passion? Do they play any role at all in the world of research?

In a new book, Torben Beck Jørgensen, professor of public administration at the University of Copenhagen, focuses on emotions in research, which he thinks play a defining role in a research culture otherwise marked by

rationality and logic.

The book is specifically directed at young researchers who are beginning a career at the university. In his work as dissertation and PhD advisor, he has seen a need for a re-definition of what it means to be a researcher,

"Based on my own life as a researcher, I want to explain that research can be a creative, cheerful process, if you so desire – and dare. You must be daft

and creative, with the courage to go out on thin ice. You must have a passionate relationship with the subject of your research, and preferably end up writing with a shiver of bliss rather than a sigh of relief. And all of this means you must involve your feelings in your work", says Torben Beck Jørgensen. P. 8.

Profound culture of quality in theology

The theological faculty at the University of Aarhus takes a both systematic and thorough approach to the quality work involved in living up to demands in the shape of legislation, executive orders, etc.

This is the main conclusion in the Danish Evaluation Institute's (EVA) so-called auditing of the faculty. Auditing is a relatively new instrument for develo-

ping quality, seen in relation to universities. Where a traditional evaluation is about regarding the quality of a specific product, such as research and training, an auditing is about regarding the processes and methods that an educational institution must encompass in order to be able to ensure and improve the quality of its own activities.

However, the report also points out that the faculty needs to put more effort into preparing explicitly formulated goals and criteria for quality. There is currently a tendency to an implicit culture of quality, where quality springs from an academic tradition that always gives first priority to research. P. 3.

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Claus Baggersgaard
Studentermedhjælp
claus.baggersgaard
@post.au.dk

Grundig kvalitetskultur på Teologi

– men der skal arbejdes med at gøre det mere åbent og klart, hvad kvaliteten er, siger ny rapport fra Danmarks Evalueringsinstitut.

Det Teologiske Fakultet på Aarhus Universitet har en både systematisk og grundig tilgang til det kvalitetsarbejde, der drejer sig om at leve op til krav, der stilles udefra i form af lovgivning, bekendtgørelser osv.

Det er hovedkonklusionen i Danmarks Evalueringsinstituts (EVA) såkaldte auditering af fakultetet. Au-

ditering er i universitetssammenhæng et relativt nyt instrument til at udvikle kvaliteten. Hvor en traditionel evaluering handler om at se på kvaliteten i et bestemt produkt, f.eks. forskning og uddannelse, handler en auditering om at se på de processer og metoder, som en uddannelsesinstitution skal rumme for selv at kunne sikre og forbedre kvaliteten af sine aktiviteter.

– Vi har efter en invitation fra EVA selv henvendt os for at få denne undersøgelse af, om vi har de rette mekanismer til at udvikle vores uddannelser og vores forskning. Det gode ved en auditering er, at det er et udviklingsværktøj og ikke en kon-

trolinstans, og undersøgelsen giver os nu en række konkrete anbefalinger og værktøjer, som kan sikre yderligere åbenhed og gennemsækelighed i kvalitetsarbejdet, siger dekan Carsten Riis.

Savner fælles kvalitetsmål

Netop åbenheden er noget af det, som der ifølge rapporten skal arbejdes med. Blandt andet sporer det internationale panel fra EVA en tendens til, at fakultetets ledelse og medarbejdere primært ser det udefra pålagte kvalitetsarbejde som nødvendigt for at opretholde legitimitet og ressourcer. Man ser arbejdet med at opfylde eksterne krav

som noget, der tager tid fra arbejdet med den faglige kvalitet. Samtidig er der på fakultetet en parallel måde at tænke kvalitet på, som udspringer af den akademiske tradition. Her er det forskningen, der har førsteprioritet, og kvaliteten af en universitetslærers arbejde er i høj grad lig med kvaliteten af vedkommendes forskning. De, der kan vurdere det, er kun dem med indsigt i det pågældende fagområde.

Den opfattelse fører ifølge rapporten til en lukket kultur, som er svær at afkode for studerende og nyansatte, for slet ikke at tale om omverdenen. Derfor er en af anbefalingerne, at fakultetet gør mere for at leve op

til fælles og eksplicit formulerede kvalitetsmål og kriterier.

– Der er ingen tvivl om, at vi med fordel kan skabe et mere fremadrettet arbejde med kvaliteten af forskning og uddannelse. For eksempel har vi allerede taget til os, at vi skal have målsætninger og evalueringer koblet på vores interne forskningsseminarer, og i forhold til underviserens pædagogiske kompetencer har vi besluttet, at alle inden for tre år skal have været på kurser i undervisningspædagogik i mindst en uge, siger Carsten Riis.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

FADØL, RAFLING OG BILLIGE BØGER

Søren Kjeldgaard/Au-foto

De lå der side om side: esoteriske håndbøger om japansk brevskrivning, medicinske grundbøger om korrelativ neuroanatomi og den tyske eks-socialdemokrat Oskar Lafontaines bestsellerbiografi *Das Herz schlägt links*. Og de var billige – især hvis man var heldig i en frisk omgang rafling om prisen.

Det årlige udsalg af bogresterpartier i Stakboglads blev torsdag den 1. juni lukket og

slukket med maner. Fra kl. 12.00 til 16.30 var der gratis fadøl og mulighed for at få en hel poser bøger med hjem for kun 20 kroner. Men det krævede så også, at man med to terninger slog to ettere. I værste fald kunne posen løbe op i 120 kr.

– Vi har kørt det her udsalg i flere år, og det plejer at være en succes. Det er jo ikke hver dag, folk kan få gratis fadøl og billige

bøger på én gang, siger Jens Viltoft, direktør for Stakboglads A/S.

– Der er da helt sikkert gode titler imellem, men jeg tror nu også, at en del af bøgerne bliver købt som hadegaver. Det er jo også bedre, end at de står og samler støv her hos os, siger Jens Viltoft. /hp

Nyt netværk for nanoetik

Center for Bioetik ved Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet, har modtaget en bevilling på 600.000 kr. til etablering af det internationale netværk Nano Ethics Network. Bevillingen vil i 2006-2008 også dække drift af netværket.

Netværket ledes af centerleder ved Center for Bioetik, lektor Ulrik Nissen, og aktiviteterne koordineres af ph.d.-stipendiat Mette Ebbesen. Netværket er et vigtigt skridt i udviklingen af forskningsfeltet nanoetik.

Den tværvidenskabelige forskningsdisciplin nanoteknologi har i de seneste år oplevet et boom nationalt og internationalt. Der er store visioner forbundet med teknologien, og det forventes, at den vil kunne give løsninger på nogle af de store samfundsmæssige udfordringer som f.eks. udvikling af bæredygtige løsninger inden for energikonvertering og forureningsbekæmpelse og udvikling af bedre og mere miljøvenlige fødevarer. Det er også håbet, at man med en styrket viden inden for nanoteknologi vil kunne udvikle mere effektive behandlingsformer.

Selv om der har været en betydelig vækst inden for nanoteknologien, har den etiske gennemtænkning af den haltet noget bagefter. Det samme var tilfældet med genteknologien, da den kom frem i 1980'erne. Det er derfor af stor betydning, at etikken nu kommer mere på banen i forhold til nanoteknologien.

Det er håbet, at den nye bevilling kan bidrage til en udvikling af forskning i nanoetik og styrke det internationale samarbejde på området. /hp

Fordomme om mentorer skal nedbrydes

At have brug for en mentor betyder ikke, at man ikke kan varetage karriereplanlægningen selv. Det er en af de fordomme, som skal nedbrydes på universitetet. Ellers kan den være med til at forhindre, at den mentorordning, som Ligestillingsudvalget på Aarhus Universitet er i gang med at etablere, bliver en succes.

– Her synes folk at være bange for at blive sat i bås som en, der ikke kan klare sig selv, hvis man har brug for en mentor, siger lektor på Institut for Historie og Områdestudier og leder af den kommende uddannelse i International Studies Annette Skovsted Hansen, der onsdag den 31. maj deltog i Ligestillingsudval-

gets møde om mentoring.

Sammen med fjorten andre fremmødte kvinder og en mand hørte hun personalechef hos SCA Packaging A/S Frank Vilstrup og direktør Aase Hoeck fra KarriereKvinder.dk, begge mentorer, fortælle, hvordan en mentor kan være med til at gøre det synligt for den enkelte, hvor vedkommende har sine styrker og svagheder, og hvad vedkommende gerne vil med sin karriere – hvilket til tider viser sig at være noget ganske andet, end vedkommende egentlig havde regnet med. Mentoren inspirerer desuden den såkaldte mentee til at nå de mål, som de sammen formulerer.

Jagt på mentorer i gang

På opfordring fra universitetets ledelse har Ligestillingsudvalget taget initiativet til at etablere en mentorordning primært for at fremme yngre kvindelige forskeres karrierer. Håbet er at dæmpe op for det, man kalder "den lækende rørledning", og få flere kvindelige ph.d.-studerende og adjunkter ind i et videre karriereforløb på universitetet. Aarhus Universitet har en markant skævhed i kønsfordelingen blandt det videnskabelige personale, og den skævhed tiltager i takt med stillingsniveauet. De nyeste tal fra ultimo 2005 viser, at der er 20 kvindelige professorer, mens der er 196 mand-

lige, og der er 152 kvindelige lektorer mod 539 mandlige.

Ideen er, at det erfarne folk på universitetet skal være mentorer for mindre erfarne, og Ligestillingsudvalget arbejder i øjeblikket på at finde mentorer på universitetet. Formanden for udvalget, lektor Else Marie Wiberg Pedersen, håber på stor opbakning og understreger, at mentorkorpset gerne skal bestå af både mænd og kvinder.

For alle – også mænd

Ordningen bør ikke kun være for yngre kvinder, men alle kvinder, uanset hvor de befinder sig i karrieren, mener lektor Annette Skovsted Hansen.

– Det er vist oprindeligt tænkt som et tiltag rettet mod kvindelige

ph.d.er, som gerne vil have en karriere på universitetet – altså i første omgang komme i betragtning til en stilling som adjunkt. Men det sikrer ikke, at vi får flere kvindelige professorer. Det skal være muligt at få en mentor hele vejen gennem systemet for dem, som vil, siger hun.

En anden mødedeltager, lektor på Statskundskab Vibeke Lehmann Nielsen, påpeger, at det ikke bør være et tilbud alene for kvinder:

– Når jeg har talt med kolleger om det, bliver der grinet lidt af, at kvinder skal have førerhund. Som en sagde: Skal I så også have en handicapparkering til rådighed? Det skal være for både kvinder og mænd.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Stjernerne står rigtigt

Hvordan ser universiteternes vilkår ud i en fremtid, hvor tanker skal blive til fakturaer?

DEBATMØDE

Det var en optimistisk og selvsikker universitetsledelse, som mødte op, da Dansk Magisterforening (DM) var vært for et debatmøde på Aarhus Universitet den 1. juni. Emnet for mødet var den stigende kommercialisering af universiteternes uddannelse og forskning - et emne DM i denne tid tager op på en række lignende møder på andre af landets universiteter.

Kommercialisering er ikke et plusord i DM's vokabular, men det afholdt ikke rektor Lauritz B. Holm-Nielsen fra at slå en positiv tone an i sit indlæg:

– De danske universiteter har et "window of opportunity" lige nu, som vi ikke har haft i mange, mange år. Den danske økonomi er helt i top i forhold til stort set alle andre OECD-lande, og alle er klar over betydningen af, at vi udvikler vores videnssamfund. Bare det, at folk er optaget af at diskutere begreberne "viden" og "videnssamfund", er en stor ændring i forhold til for få år siden. Universiteterne er blevet lovet mange penge, og de kommer. Det er jeg sikker på. Spørgsmålet er kun, i hvilke hjørner af virksomheden væksten bliver størst, sagde Lauritz B. Holm-Nielsen blandt andet.

Sammen med bestyrelsesformand

Jens Bigum repræsenterede han universitetets synspunkter i panelet, der foruden de to bestod af DM's formand Ingrid Stage og Leif Søndergaard, der repræsenterer universitetslærerne i DM.

Ikke en revisorafregning

De to var ikke helt med på at tegne et så positivt billede af fremtiden. Leif Søndergaard spurgte blandt andet til, hvad der sker, hvis nu de ambitiøse mål i universiteternes udviklingskontrakter ikke indfries.

– Det virker som om, man har lovet en kassesucces på forhånd i forhold til for eksempel patentområdet. Videnskabsministeren har sagt, at

udviklingskontrakterne er en tjekliste med kvantitative mål, som skal tjekkes af, så hvilke sanktioner kan vi som medarbejdere forvente, hvis vi ikke når målene?

Jens Bigum svarede, at han så udviklingskontrakterne som et væsentligt værktøj for universiteterne.

– Hvis de ikke havde været der, var vi blevet nødt til selv at opfinde dem selv. De fortæller i bund og grund blot, at der er nogle pejlemærker, vi er blevet enige om at arbejde hen imod de næste to-tre år. Der er ikke tale om en revisorafregning, hvor man skal sidde og tjekke af med flueben. Hvis det er det, ministeren forestiller sig, kender jeg også metoder til, hvordan man viser, at man har opfyldt alle målene, sagde den tidligere Arla-chef til betydelig morskab for forsamlingen på 30-40 mennesker, der var mødt op i Richard Mortensenstuen.

Frihedsgraderne

Leif Søndergaard gjorde også opmærksom på den efter hans mening groteske detailstyring af universiteterne.

– Før den nye universitetslov fik vi at vide, at nu kom der professionelle ledelser, som politikerne ville have tillid til. Bestyrelserne skulle være vores vagthund og kæmpe vores sag over for politikerne, som ville lytte, for nu ville man jo ansætte de bedste ledere. Hvorfor i alverden må de så alligevel ikke lede, spurgte Leif Søndergaard.

Det var der ingen rigtig gode svar på.

– Vi må erkende, at det med universiteternes frihedsgrader er en meget kompleks sag. Jeg har også for at sige det ligeud været forbitret

over den manglende fleksibilitet i mange statslige processer. Men jeg kan love, at bestyrelserne er på universiteternes side. Jeg taler ikke med to tunger her og ved møder i ministeriet, sagde Jens Bigum.

Bare spøgelse?

Ingrid Stage ville vide, om ledelsen slet ikke så nogen trussel i det, hun kaldte en kulturændring for universiteterne.

– Vi hører her og på de andre universiteter, at fremtiden er lys. Men samtidig vokser afstanden mellem ledere og ansatte, arbejdspresset stiger, og lønningerne følger ikke med. I England demonstrerer de universitetsansatte mod dårlige lønninger og arbejdsvilkår. Herhjemme er det forskningspolitiske mantra "fra tanke til faktura" – som var det hele sagt med det. Er det bare os, der ser spøgelser, spurgte hun, og fik svar fra Lauritz B. Holm-Nielsen.

– Hvis jeg skal være polemisk, så ja. Det er klart, at vi står over for mange udfordringer, og mange kan spores tilbage til, at universiteterne i dag er masseuniversiteter. Vi er for længe holdt op med kun at uddanne en lille elite, men vi er stadig i færd med at udvikle nye værdifulde systemer, der passer til den virkelighed. Hvordan situationen er for universiteterne i andre lande, kan vi ikke bruge til så meget. Forholdene i de enkelte lande er så forskellige, at det er næsten umuligt at sammenligne. Men jeg vil gerne gentage, hvad jeg har sagt flere gange tidligere: Stjernerne står helt rigtigt for universiteterne i Danmark.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Lars Kruse/AU-foto

Ledelserne er optimistiske over hele linjen, men medarbejderne er bekymrede for den stigende kommercialisering af universiteterne, mente Leif Søndergaard (yderst t.v.), universitetslærernes repræsentant i Dansk Magisterforening, efter mødet med ledelsen på Aarhus Universitet.

Lange svar kvalte debatten

DEBATMØDE

Det er en svær balance. På den ene side vil man gerne have uddybende svar. På den anden side skulle så mange som muligt gerne kunne komme til orde, når der nu er inviteret til debat. Og debat var ønsket, da Dansk Magisterforening torsdag den 1. juni havde inviteret til møde om universiteterne, men gør man det op i taletid, gik den altoverskyende til rektor Lauritz B. Holm-Nielsen og bestyrelsesformand Jens Bigum, der sad i panelet, så de grundige svar sluttede tiden.

De omkring 40 fremmødte bestod af VIP'er, TAP'er og studerende. Første spørgsmål fra salen kom fra

en af VIP'erne, Alexandra Kratschmer fra Romansk Institut. Hun var uenig med Jens Bigum, der tidligere havde givet udtryk for, at det ikke er noget problem, at universitetet er underlagt staten. Det ser hun som et problem, da staten i stigende grad vil detailstyre universiteterne i retning mod mere kommercialisering.

– Universiteterne skal være et frirum, hvor man kan danne holdninger og meninger uden at være underlagt markedet. Hvad vil universitetet gøre for at sikre den uvildige forskning?

Jens Bigum tog ordet først:

– Jeg vil kæmpe for frirum og rummelighed resten af min tid på universitetet, men vi kan aldrig se bort fra, at vi får midler fra staten, og vi kan aldrig få samme frihed, som hvis vi ejede os selv for alvor.

Fordomme i begge lejre

Stud.mag. Jon Boiesen fra Humboldt-bevægelsen udtrykte sin bekymring for, at universitetets ledelse efter hans mening ikke viser forståelse for den, som han sagde, ekstreme ændring i universitetsverdenen, der er i gang med kommercialisering og afdemokratisering af universiteterne.

Jens Bigum påpegede, at han gerne så en tættere forbindelse mellem erhvervslivet og universitetet, men understregede, at det ikke ville betyde, at erhvervslivet ville komme til at styre universiteterne.

– Der er for stor afstand mellem erhvervslivet og universiteterne. Den afstand skal være mindre, og begge skal gå skridt for at nærme sig hinanden. Der skal ændres holdninger og fordomme i begge lejre.

Lauritz B. Holm-Nielsen tilføjede:

– Der hersker på universiteterne et gammelt paradigme med et autonomibegreb, som går videre end akademisk frihed. Det indbefatter også en institutionel frihed. Den frihed er indskrænket, men vi har et stærkt universitetssystem i Danmark og nogle stærke institutioner, som er ved at få styr på, at der i stedet er frihed under ansvar. Jeg deler ikke din bekymring. Jeg mener, at de ændringer, der er sket, er til det bedre, og vi kan godt forsvare den akademiske frihed inden for de nye rammer.

De bedste ph.d.ere til Århus

Set i lyset af den lave arbejdsløshed ville en ph.d.-studerende vide, hvordan universitetet vil nå målet om at

fordoble antallet af ph.d.-studerende. Skal de studerende rekrutteres indefra eller udefra?

– Aarhus Universitet har to mål: At fordoble antallet af ph.d.-studerende og at uddanne en tredjedel af alle ph.d.-studerende i Danmark. Det kræver 120 mio. kr. over to år, men de ressourcer kan vi skaffe. Vi skal tage de bedste studerende fra hele landet – også KØ – så må de godt rekrutteres de næstbedste herfra, indledte rektor sit svar.

– Vi er også, som det eneste universitet formoder jeg, i gang med nogle planer om et kursus – en form for Studium Generale, som alle ph.d.ere på Aarhus Universitet skal tage – et kursus, som stiller intellektet på prøve. Det må gerne rygtes, at det er svært, og at man skal anstrenge sine hjerneceller, hvis man vil være ph.d.er i Århus.

Positive ledere over hele linjen

Dansk Magisterforening tager rundt på alle universiteterne med sit debatinitiativ, og AU var det fjerde i rækken efter KVL, DPU og DTU. Leif Søndergaard, der er universitetslærernes repræsentant i Dansk Magisterforening er med rundt på universiteterne, og det er hans ind-

tryk, at det ikke kun er i Århus, at ledelsen ser meget positivt på universiteternes muligheder i øjeblikket, mens medarbejderne i højere grad giver udtryk for visse problemer i udviklingen.

– Generelt er der diskrepans mellem de problemer, som medarbejderne forudser, og så det, som lederne tror. De tror slet ikke, der bliver problemer, men medarbejderne er skeptiske. De ser f.eks. farer i det tætte samarbejde med erhvervslivet og er ikke sikre på, at man kan nå resultatmålene, og er desuden usikre på, hvad fusionerne kommer til at betyde.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Folkeuniversitetet skal være en totaloplevelse

Folkeuniversitetet rykker ind i Nobelparken og har planer om mere omfattende samarbejde med universitetet.

Fra 6.500 deltagere i 2001 til 15.000 i år. Folkeuniversitetet i Århus har succes. Fremgangen er så stor, at rektor Sten Tiedemann nu for alvor har fået overskud at lægge planer for fremtiden. Og de er mange.

–Vi skal være helhedsorienterede, så det bliver en totaloplevelse at gå på folkeuniversitetet. Det skal ikke kun være et sted, hvor du kommer for at få viden, men et mødested med vennerne, hvor du spiser din aftensmad, lytter til musik, tager på museumsbesøg, ture og rejser sammen, siger han.

Konkret er der allerede planer om at lave flere studierejser i forbindelse med undervisningen fra efteråret. Næste år bliver der blandt andet sommeruniversitet i Toscana, hvor deltagerne får mulighed for at kigge nærmere på områdets mange borge og vinslotte samtidig med, at de bliver klogere.

Flytter til Nobelparken

For Sten Tiedemann handler det om at kombinere tingene på nye spændende måder.

For eksempel kan et forløb om kulturradikalismen kobles sammen

med, at man tager til koncert sammen og hører PH viser. Visionen er, at folk skal i højere grad ud af auditorierne og selv opleve, hvad der bliver undervist i. Det er netop en af tankerne bag et nyt samarbejde med Århus Teater og Aros om det fælles kulturmagasinet "3D-kultur i flere dimensioner".

Som en del af strategien rykker folkeuniversitetet for fuld kraft ind i Nobelparken fra efteråret, og her har man sikret sig, at kantinen også vil være åben om aftenen, så folk har et sted at mødes og spise deres aftensmad. Derudover vil han fremover samarbejde langt mere med universitetet om at arrangere gratis forelæsningsrækker om vand, som blev et tilløbsstykke med mere end 400 tilhører til hver af de seks forelæsningsrækker. Succesen gentages i efteråret men denne gang med titlen "Hvad er liv?".

Sultne pensionister

Sten Tiedemann ser fremtidens folkeuniversitet som et tilbud for både pensionister og folk, der er aktive på arbejdsmarkedet og har brug for at

opdatere deres kvalifikationer.

Han mener, at der er et kæmpe potentiale i det grå guld, fordi folk lever længere og længere. Fremtidens pensionister får altså et langt forløb uden for arbejdsmarkedet, hvor de stadig er åndsfriske og skal have noget meningsfyldt at udfylde tiden med.

– Fremtidens pensionister vil sultne efter viden og efter at udvikle deres intellekt hele livet. De kan jo ikke skabe sig en identitet ved at spille golf, så vi skal være identitetsskabende, siger han.

Derudover ser han tendenser til, at folk på arbejdsmarkedet i stigende grad skal være klar til at omstille sig og selv må tage ansvaret for at holde deres kompetencer ved lige. Her kan Folkeuniversitetet spille en vigtig rolle, fordi man i modsætning til universiteterne ikke har et stort apparat med lange forskningskontrakter og derfor hurtigere kan omstille sig og tilbyde netop den undervisning, som der er efterspørgsel efter her og nu.

Claus Baggersgaard

Knap 50 gymnasieelever mødtes i Nobelparken for at forberede deres franskeksamen.

Succes med eksamenshjælp

En gruppe franskstuderende fik lidt af en succesoplevelse, da de inviterede elever fra jyske gymnasier til Nobelparken, hvor de tilbød dem hjælp til at forberede de forestående møde med det grønne bord.

Det nye initiativ var lanceret til samtlige fransklærere på jyske gymnasier, og knap 50 gymnasieelever mødte op til de tre værksteder, hvor de kunne arbejde med udtale, grammatik og samtale på fransk ud fra de ideer og tekster, de medbragte.

– Vi overlod det til eleverne at bestemme, hvad de ville arbejde, da de jo selv bedst vidste, hvilken hjælp de

havde behov for. Og den model var de tilfredse med, noterer franskstuderende Tine Overlund.

Elevernes evalueringer fortæller også, at de syntes, det var spændende at arbejde med nye og engagerede "lærere", og at de fik mere selvtillid før eksamen.

– Nogle anførte også, at de nu havde fået mere lyst til at studere fransk på universitetet, og andre foreslog at udbrede sådanne arrangementer til andre fag på universitetet, fortæller Tine Overlund.

Det er hermed gjort. /hh

Din nye sparringspartner

Bedre service, flere tilbud

Sammen med C3 får du en kvalificeret sparringspartner gennem hele dit studium og hele din karriere. Vi dækker alt fra skabelse af netværk, studieture til Kina, virksomheds-events, kompetenceudvikling, forsikring ved arbejdsløshed, juridisk bistand til mange gode rabataftaler.

C3 tilbyder det hele samlet i ét hus.

C3 a-kasse giver dig økonomiske tryghed, hvis du bliver ledig - og rådgivning om jobsøgning og karriereveje, så du hurtigst muligt kommer i job igen. Som nyuddannet har du ret til både dagpenge og feriedagpenge. Meld dig ind senest 14 dage efter sidste eksamen.

C3 organisation kan hjælpe med at udvikle din karriere efter dit studium. Vi kan bl.a. hjælpe med en karriere i udlandet, kontraktgennemgang, kompetenceafklaring, karriererådgivning og start af egen virksomhed.

Få et relevant studiejob

Du har som medlem adgang til vores jobbank. Her kan du finde både relevante studiejob samt spændende karrieremuligheder, når du er færdig.

Læs mere om, hvad vi kan gøre for dig på C3.dk.

ledelse
og økonomi

C3.dk

En rollemodels forsvar for forskningsfriheden

Med et varmt forsvar for den humanistiske forskning og forskerens frihed kvitterede kunsthistorikeren Maria Fabricius Hansen for universitetets anerkendelse af hendes forskning, som udmøntede sig i tildelingen af årets "Rigmor og Carl Holst-Knudsens Videnskabspris".

Det er uhyre vigtigt at kæmpe for at fastholde muligheden for den individuelle forskning, og der er et stort slag at slå i et politisk landskab med så ringe forståelse for humanistisk forsknings særlige betingelser og værdi, fastslog den 42-årige lektor, der sidste år blev dr.phil. på en afhandling om genbrug af antikke byggematerialer i Roms middelalderkirker. Et genbrug, kunsthistorikere betegner som spolie.

– Et mere autoritært system eller en mere absolutistisk ledelse ville måske have forhindret mig i at undervise og måske endda forske i det sære emne, sagde Maria Fabricius Hansen, der selv har oplevet de mystificerede blik, når

hun fortæller, at hun interesserer sig for spolier.

– Jeg begyndte faktisk også mine undersøgelser, fordi jeg selv var mystificeret af den mageløse indarbejdelse af den antikke arv, man ser overalt i Rom. Jeg havde ingen svar, ingen tese, bare en undren og nogle spørgsmål, som jeg ikke kunne finde svar på i faglitteraturen, forklarede hun ved prisoverrækkelsen. Her lød der også en tak til Institut for Æstetiske Fag og Afdeling for Kunsthistorie for at have visioner, mentalt overskud og tillid til at give både den forskningsfrihed og nødvendige tid til fordybelse, som i sidste ende giver bonus i undervisningen.

– Det enestående ved universitetet er, at vi både har de faglige netværk, det kollegiale samarbejde og muligheden for det individuelle arbejde, fastslog Maria Fabricius Hansen

En moderne forsker

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen havde

forinden begrundet prisen med at Maria Fabricius Hansens forskning er kendetegnet ved en moderne, tværfaglig tilgang. Hun kobler på original vis billedstudierne sammen med studier i samtidens litteratur og filosofi og benyttede sig af både arkæologiske, retoriske samt kirkehistoriske metoder og kilder i sin doktorafhandling. Desuden har hun et bredt internationalt netværk og har publiceret på både dansk, engelsk fransk og italiensk.

Med et stærkt engagement, en tværfaglig tilgang og et internationalt perspektiv er hun en fremragende rollemodel. Dem har vi brug - og måske ikke mindst blandt kvinderne, sagde rektor.

Prisvinder Maria Fabricius Hansen foran portrættet af Carl Holst Knudsen, der har lagt navn til prisen, som blev indstiftet i 1956, da han på sin 70-års fødselsdag fratrådte som formand for bestyrelsen for Aarhus Universitet, der dengang var privat.

Søren Kjeldgaard / AU-foto

PRISER TIL LOVENDE UNGE FORSKERE

For fjerde gang har Aarhus Universitets Forskningsfond uddelt ph.d.-priser til fem lovende unge forskere. De afsluttede alle forskeruddannelsen i 2005 og modtager hver 50.000 kr. som anerkendelse for deres ph.d.-projekt. Prisen blev indstiftet i forbindelse med universitetets 75-års jubilæum i 2003.

LYS PÅ IMMUNFORSVARET

Lars Kruse / AU-foto

munforsvaret aktiveres ved en virusinfektion. Endelig har han påvist mekanismer i virussen, som kan hæmme cellernes forsvar. Jesper Melchjorsen er fra 2006 ansat som postdoc i virologi og molekylær biologi ved Molekylærbiologisk Institut.

Molekylærbiologen Jesper Melchjorsen har i sit ph.d.-projekt kastet lys på immunforsvaret, og hvordan virusinfektioner forløber, og dermed givet ny viden til bedre behandlingsformer og vacciner.

Med udgangspunkt i herpes simplex virus, der bl.a. kan forårsage forkølelsessår og kønssygdommen herpes, har den 30-årige ph.d. klarlagt, hvordan celler genkender virussen, og hvordan im-

FRA LYS OG ATOMER TIL HAVET

Fysikeren Karen Marie Hilligsøe har i sit prisvindende ph.d.-projekt bidraget med ny viden til at bearbejde data optisk i stedet for elektronisk, og det har betydning for udvikling af nye og hurtigere computere. Det er sket ved at kortlægge egenskaberne ved krystal fibre, der er lavet af glasrør med huller, som gør det muligt f.eks. at omdanne to stråler grønt lys til henholdsvis rødt og blåt lys ved at forkorte eller forlænge lysets bølgelængder. Viden herfra har den 31-årige ph.d. efterfølgende anvendt på at styre nedkølede atomers hastighed.

Foreløbig fortsætter prismotageren dog ikke karrieren inden for kvanteoptik og optisk fysik. Det første år af det treårige postdoc-stipendium, hun har fået tildelt af Carlsbergfondet, bruger Karen Marie Hilligsøe på Galathea 3-ekspeditionen, hvor hun skal være med til at kortlægge det globale CO₂-kredsløb.

– Det er ikke, fordi jeg er træt af fysik, og jeg har haft det supergodt på instituttet. Men jeg har haft en spirende lyst til at beskæftige mig med havforskning, og på Galathea bliver der også brug for fysikken, da oceanografien i sin natur er et tværfagligt felt, som beskæftiger sig med et komplekst system, forklarer hun.

Søren Kjeldgaard / AU-foto

SPROG OG HJERNE

Den 31-årige Ken Ramshøj Christensen er lingvist og udforsker grænselandet mellem sprog, kognition og hjerne. I sin ph.d.-afhandling *Grænseflader: Negation – Syntaks – Hjerne* kombinerede han sprogstudier med naturvidenskabelige undersøgelser af hjernen for at finde ud af, hvad der er fælles for alle sprogs grammatik, hvad der varierer og hvordan.

– Jeg er optaget af, hvordan vores hjerne muliggør sproglig variation, men samtidig også begrænser den. Desuden arbejder jeg med, hvordan mening og betydning i informationsstruktur påvirker den syntaktiske struktur, forklarer prismotageren, der også udforsker, hvordan sproget er implementeret i hjernen og påvirkes af hjerne-skader. Ken Ramshøj Christensen er i dag undervisningsassistent ved Afdeling for Engelsk.

Lars Kruse / AU-foto

JESUS OG HERODES

Var Jesusbevægelsen et oprør mod Herodes Antipas' politik i Galilæa, sådan som flere historiske Jesusforskere har hævdet? Nej, det er ikke særlig sandsynligt, siger teologen Morten Hørning Jensen, som gennem omfattende skriftlige og arkæologiske studier i sit ph.d.-projekt har undersøgt Herodes Antipas' betydning i fyrstedømmet i begyndelsen af det første århundrede e.Kr.

– Til min egen overraskelse viste det sig, at Herodes Antipas ikke skabte så voldsomme forandringer, at man kan bruge ham som direkte argument for et oprør. De byer, han grundlagde, var små, og de mønter, han satte i omløb, tog hensyn til jødernes forbud mod at afbilde mennesker og dyr, forklarer prisvinderen, der blandt andet har undersøgt, om Antipas' bypolitik medførte en udsultning af landbefolkningen, som kunne være grundlag for oprør.

Carlsbergfondet har tildelt Morten Hørning Jensen et treårigt postdoc-stipendium, som han afvikler ved Det Teologiske Fakultet, og til august udgiver forlaget Mohr Siebeck i Tübingen hans afhandling *Herod Antipas in Galilee*.

Privat foto

STATUS OG STRATEGI

Hensynet til faggruppens status lægger en dæmper på de strategier, offentligt ansatte vælger for at påvirke deres løn og arbejdsforhold, fastslår Lotte Bøgh Andersen i sin ph.d.-afhandling, hvor hun satte fokus på folkeskolelærere, tandlæger og dagplejere.

– Hvis en faggruppe åbenlyst forsøger at komme til at lave mindst muligt og skrabe flest muligt penge til sig, bliver den ikke anerkendt for sin viden og faglighed. Derfor kan professionelle normer betyde mere end økonomiske hensyn, siger den 32-årige adjunkt ved Institut for Statskundskab, hvor hun beskæftiger sig med offentlig forvaltning og metode.

Hun mener dog ikke, at de offentligt ansatte er rene engle. Når deres status ikke er i farezonen, forsøger alle de undersøgte faggrupper at få mere i løn, mindre at lave samt at fastholde deres job.

Søren Kjeldgaard / AU-foto

Judas er helten

Lige op til påsken i år gjorde medier verden over nyheden om det nyopdagede Judasevangelium til forsidestof. Det satte yderligere kog i tankerne om, at den kristne kirke kæmper for at hemmeligholde tekster, som sår tvivl om kristendommen i den form, vi kender i dag – tanker, som har eksisteret i århundreder, og som den verdensomspændende bestseller *Da Vinci Mysteriet* som en tsunamibølge på ny spredte til menigmand.

Historien om Judasevangeliet er fantastisk, men måske knap så dramatisk, som der blev lagt op til.

Judasevangeliet har ikke autoritet til at gøre op med det stærkt indgroede kristne billede af Judas som den arketypiske skurk. Judasevangeliet tegner ganske rigtigt et andet billede af Judas, som den, der befrier ånden Jesus fra hans menneskelige krop, men det er ikke et vidnesbyrd om, at det forholdt sig sådan. Det skal forstås i lyset af den tid, det er skrevet i – ca. 300 år efter Jesu korsfæstelse – hvor det ikke var givet, hvilken retning kristendommen skulle tage, og dermed er det snarere et debatindlæg i den magtkamp, som pågik på det tidspunkt, og som den kirke, vi i dag kender som den etablerede kristne, vandt.

En af de religionsforskere, der har været meget i vælten efter offentliggørelsen af Judasevangeliet, er norske Einar Thomassen, professor på Bergen Universitet og adjungeret professor på Aarhus Universitet, hvor han i forbindelse med Det Teologiske Fakultets fokusområde "Religion som normsetter" skal beskæftige sig med den del af projektet, der har overskriften "Kampen om religiøse tekster i antikken".

En tidsmaskine

– I dag tager man for givet, at der var en tolkning af kristendommen, som var den rigtige – den, som er udbredt i dag. Judasevangeliet spoler os tilbage til en periode i kristendommens tilblivelsesperiode, hvor man endnu ikke har bestemt, hvilken retning kristendommen skulle tage. Der var to hovedstrømninger: Den, hvor kristendommen er en fortsættelse af jødedommen med en opfattelse af Gud som den, der skabte verden. Og så en helt anden retning, gnosticismen, som siger, at den jødiske gud ikke er den egentlige gud, fordi Gud for gnostikerne ikke er en manifesteret gud som den jødiske, men en gud hævet over alt materielt. Så Judasevangeliet kan hjælpe os til at forstå, at den etablerede kristne kirke i dag er et resultat af nogle valg – og af en magtkamp, siger Einar Thomassen, der er ekspert i gnostisk kristendom.

Religionsforskere har kendt til eksistensen af Judasevangeliet ud fra andre tekster fra antikken. Derfor var det en stor begivenhed for dem, da det blev offentliggjort i april i år. Ingen af forskerne havde for så vidt forventet, at Judasevangeliet ville vende op og ned på kristendommen, hvilket det heller ikke har gjort, nu hvor det er blevet kendt. Ikke desto mindre er det interessant for forskerne at få endnu en gnostisk tekst, som passer som en brik ind i et allerede tydeligt puslespil, der viser, at gnosticismen oprindeligt var en kristen bevægelse.

Judas befriede Jesus

Det nye ved Judasevangeliet, som man ikke finder i andre gnostiske tekster, er fremstillingen af Judas' rolle i lidelseshistorien. Evangeliet er en såkaldt åbenbaringsdialog mellem Jesus og Judas.

– Jesus siger til Judas, at han har forstået noget, som ingen andre af disciplene har

forstået. Judas har en drøm, hvor han ser de andre disciple forfølge ham og kaste sten på ham. Jesus fortæller ham, at det betyder, at han kommer til at være forhadet for det, han skal gøre. Judas får af Jesus til opgave at "overgive" Jesus til korsfæstelsen – i denne tekst befrielsen fra menneskekroppen. Det vil Judas egentlig ikke, og det kommer til at være ubehageligt for ham, men det er hans opgave, forklarer Einar Thomassen.

Til efteråret mødes Einar Thomassen med andre nordiske forskere med speciale i gnosticisme og nærlæser Judasevangeliet. Det er et etableret forskernetværk, der mødes en gang om året og nærlæser en af de ca. 40 gnostiske tekster, som kendes i dag. Det er et unikt netværk, som NordForsk finansierer. De årlige møder tiltrækker forskere fra hele verden.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

Judasevangeliet er en åbenbaringsdialog, hvor Judas får opgaven at "overgive" Jesus til korsfæstelsen af Jesus selv, forklarer den norske professor Einar Thomassen, der er adjungeret professor ved Det Teologiske Fakultet, hvor han er med til at udforske antikkens kamp om de religiøse tekster.

Lars Kruse / AU-foto

Kenneth Garreth / National Geographic Society

Judasevangeliets lange vej til opdagelse

Den nyopdagede kopi af Judasevangeliet, som formentligt har været gravet ned i den egyptiske ørken i 1700 år, er skrevet på koptisk i et læderindbundet papyrusskrift (et såkaldt codex). Codexet indeholdt samtidig tre andre tekster, som der allerede findes kopier af. Forskere har kendt til dette codex' eksistens i over 20 år, men de vidste ikke, at det indeholdt den tekst, som fra antikkens tid er blevet kaldt for Judasevangeliet.

I 1983 blev codexet præsenteret for en gruppe religionsforskere på et hotelværelse i Genève af en egyptisk antikvitethandler, som ønskede at få vurderet ægtheden og værdien af det. Han ville samtidig have tre millioner dollars for det – og det ville ingen betale. Siden forsvandt codexet. Ingen vidste, hvor det befandt sig. Det har vist sig, at det var blevet fløjet til USA, hvor det blev opbevaret i en bankboks i New York.

I 2000 blev det købt af en antikvitethandler fra Zürich, Frieda Nussberger-Tchacos, men det lykkedes hende ikke at sælge codexet videre, så hun overlod det i 2001 til Maecenas Foundation for Ancient Art, for at det kunne blive restaureret og oversat. Det er det blevet i samarbejde med *National Geographic*. Codexet vil blive overdraget til det koptiske museum i Cairo. /scv

BØGER

Redigeret af Hans Plauborg

Geni og apostel

David Bugge (red.)

212 sider, 225 kr. Forlaget Anis

Hvordan kan litteraturen og teologien bringes i et frugtbart samspil? Den teologiske arv fra blandt andre Kierkegaard, Løgstrup og Sløk gør det nærliggende at sammentænke litteratur og teologi i en dansk sammenhæng, men det er ingen selvfølge at lade de to størrelser nærme sig hinanden.

Den nye antologi, der er redigeret af forskningsstipendiat David Bugge fra Afdeling for Systematisk Teologi, tager læseren med rundt i teologien og litteraturens forskellige discipliner. Genremæssigt kommer bogen vidt omkring, lige fra Det Gamle Testaments dramatiske skabelsesberetninger til Bob Dylans kristne modernisme. Antologien indeholder også en dugfrisk fortælling af Tage Skou-Hansen.

HISTORIEN SOM VÆRK

Værkets historie

Historien som værk

Dorthe Jørgensen

305 sider, 328 kr. Aarhus Universitetsforlag

I Danmark er der ingen tradition for filosofisk æstetik. Dermed er der en hel erkendelsesteori, vi savner, for filosofisk æstetik er filosofien om den æstetiske erfaring som en form for sand erkendelse.

I bogen viser lektor Dorthe Jørgensen fra Institut for Filosofi og Idehistorie, at navnlig historisk skrivning kan hente inspiration i den filosofiske æstetik, f.eks. i værkbegrebet og værkforståelsens historie. Bogen argumenterer også for, at den æstetiske erfaring kan hjælpe os i vores søgen efter det gode liv. Bogen udgør sammen med *Skønhedens Metamorfose* (2001) forfatterens doktorafhandling.

Biologismer

Den jyske Historiker nr. 112

160 sider, 125 kr.

Historisk Afdeling, Aarhus Universitet

Det nye temanummer af tidsskriftet *Den jyske Historiker* handler om "biologismer" – det vil sige tendensen til at udstyre menneskelige og samfundsmæssige problemer med biologiske årsagsforklaringer og bruge disse til at foranstalte og legitimere politiske handlinger. Det 19. og 20. århundrede har budt på mange teorier og ideer, der tog udgangspunkt i menneskets dyriske snarere end guddommelige ophav i forklaringen på alt fra kriminelle afvigere til krigen som fænomen. Velkendt er nazisternes racelære, men temanummeret giver en række tilføjelser og modifikationer til det kendte billede.

Forskning med følelse

Ny bog insisterer på, at følelser også spiller en rolle i forskningen – endda en afgørende.

Scanpix / Lis Steincke

"Er fornuften alene døbt, er lidenskaberne alle hedninge?" lyder spørgsmålet på omslaget til Søren Kierkegaards hovedværk *Enten-Eller*. Det samme spørgsmål kan forskeren stille. Fornuften fylder meget i forskningen, javel, men hvad med følelserne, kreativiteten, lidenskaberne? Spiller de overhovedet en rolle i forskningsverdenen?

Spørger man Torben Beck Jørgensen, der er professor i offentlig forvaltning på Københavns Universitet, får man et klart ja. Han har netop udgivet bogen *Forskning med følelse*, hvori han forsvarer og insisterer på betydningen af mod og følelse i en forskningskultur præget af fornuft og logik.

– Der er to sider ved universitetslivet, der i stigende grad har generet mig og har været med til at få mig til at skrive bogen. Den ene side er fornuftskulturen på universiteterne; den anden er tidens managementtænkning

med ressourcestyring, strategier, prioriteringer osv. De to sider af universitetslivet giver ikke megen plads til nysgerrighed og den legens formålsløshed, som er så vigtig i kreativt og undersøgende arbejde, siger Torben Beck Jørgensen.

Munter proces

Bogen henvender sig især til yngre forskere, der står over for en karriere på universitetet. I sit arbejde som speciale- og ph.d.-vejleder har han set et behov for en genbeskrivelse af, hvad det vil sige at være forsker.

– Jeg vil gerne med udgangspunkt i mit eget liv som forsker fortælle, at forskning kan være en kreativ og munter proces, hvis man vil og tør. Man er nødt til at være vanvittig og kreativ og turde gå ud på den tynde is. Man skal have et passioneret forhold til det, man undersøger, og man skal helst ende med at skrive med et

frydefuldt gys og ikke et lettelsens suk. Alt det kræver, at man arbejder med sine følelser, siger Torben Beck Jørgensen.

Følelserne har det imidlertid ikke godt i fornuftskulturen på universiteterne, mener han.

– Når man siger følelser i forskningen, tænker en del på de negative følelser, der blokerer. Det er der indimellem god grund til, for forskning kan være et psykisk anstrengende arbejde. Det er for eksempel svært at adskille forskningsliv og privatliv. Men det taler vi helst ikke om på universiteterne, fordi vi skal være så fornuftige hele tiden. Derfor er vi heller ikke vant til at håndtere de følelser, der opstår undervejs i forskningsprocessen, og det betyder, at der er risiko for, at de uundgåelige kriser og blokeringer bliver meget større end nødvendigt – nogle gange med den følge, at en ph.d.-studerende opgiver, eller en ældre forsker går i nul, siger Torben Beck Jørgensen.

Hverken håndbog eller debatbog

Forskning med følelse er hverken en debatbog eller en traditionel håndbog i, hvordan man klarer sig igennem livet på universitetet, og det er helt bevidst.

– Der er masser af bøger på markedet af typen "How to Survive Your PhD Dissertation", så der var ingen grund til at lave endnu en. Det er heller ikke en debatbog, for den er ikke skrevet op mod nogen ydre begivenheder. Jeg har villet skrive en bog, som handler om forskerens liv og forskningens indre dagsorden. Der står ikke et ord i den om benchmarking, forskningsmanagement, strategiske planer – you name it. På den måde er det måske alligevel en debatbog, ler Torben Beck Jørgensen.

Forskning med følelse

Torben Beck Jørgensen

208 sider, 249 kr. Nyt Nordisk Forlag

Unikt værk komplet

Efter seks års arbejde, der har involveret flere end 30 danske og udenlandske forskere, er *Dansk Naturvidenskabs Historie* nu komplet. I maj udkom de sidste to bind i firebindsværket, der dækker de store landvindinger og små opdagelser gennem mere end 1000 års dansk naturvidenskab. Dermed har dansk naturvidenskab for første gang nogensinde fået sin egen nationale historie og kanon.

Projektet har været ledet af professor Helge Kragh, lektor Henry Nielsen og adjunkt Kristian Hvidtfelt Nielsen, alle fra Afdeling for Videnskabshistorie på Aarhus Universitet, samt lektor Peter C. Kjærgaard fra Afdeling for Idéhistorie. De fire har fungeret som forfattere og redaktører for en større gruppe af danske og udenlandske forskere og studerende, der har leveret bidrag til bogen.

Forskningen bag værket har givet flere nye perspektiver på naturvidenskabens historie i Danmark.

Bl.a. har man tidligere troet, at naturvidenskab var et "hovedstadsfænomen", men faktisk spillede videnskaben en hovedrolle på landbrugsskoler, højskoler og i foredragsforeninger i 1800-tallet. Desuden viser historien, at nutidens krav om, at videnskaben skal nytte, slet ikke er nyt. Sådan har det altid været. Det nye er, at nytte i dag næsten udelukkende forstås som økonomisk udbytte.

Dansk Naturvidenskabs Historie

Bind 1: *Fra Middelalderlærdom til*

Den Nye Videnskab, ca. 1000-1730

Bind 2: *Natur, Nytte og Ånd*, 1730-1850

Bind 3: *Lys over landet*, 1850-1920

Bind 4: *Viden uden grænser*, 1920-1970

500 kr. per bind,

1500 kr. for køb af bind 1-4 samlet

Aarhus Universitetsforlag

OPINION

Redigeret af Helge Hollesen – Indlæg sendes til campus@au.dk

Uni besat af velfærd

Jon Boiesen,
stud.mag.

ti, der har fungeret på universiteterne siden 1970. Dette sker som led i en omfattende plan om at omstrukturere universiteterne fra at være demokratiske institutioner for fri og kritisk forskning til at skulle producere patenter i samarbejde med det private erhvervsliv. Dette sker under parolen "Fra forskning til faktura", og der er med videnskabsminister Helge Sanders egne ord tale om den største omlægning af universiteterne siden oprettelsen af Københavns Universitet i 1479.

Torsdag den 18. maj var vi – som omtalt i sidste nummer af *CAMPUS* – en gruppe studerende organiseret omkring Humboldt-bevægelsen og Aktionsgruppen Besat af Velfærd, der besatte bygningerne 1465 og 1467, der bl.a. huser Nordisk Institut og Institut for Filosofi og Idéhistorie. Besættelsen var en opfølgning på de store velfærdsdemonstrationer, der fandt sted 17. maj. Den rettede sig mere specifikt mod de planlagte forringelser af SU'en, regeringen har lagt op til i forbindelse med velfærdsforhandlingerne, og mod den universitetspolitik, regeringen har ført siden sin tiltræden i 2001. Den sidste har blandt andet betydet den største afdemokratisering, vi har oplevet i Danmark i nyere tid, da Universitetsloven fra 2003 næsten afskaffede det omfattende studenter- og medarbejderdemokra-

Alt dette er sket, uden at der har været mange reaktioner fra hverken studerende eller ansatte ved de danske universiteter. Det vil sige: Når man snakker med ansatte, hører man ofte brok og beske kommentarer om videnskabsministerens manglende kompetencer i forhold til sit ressortområde – men når det kommer til konkret politisk handling, bliver det ikke til mere. For størstedelen af de studerendes vedkommende må man konstatere, at folk enten er ligeglade eller er så fokuserede på deres eget studium, at de ikke har overskud til at hæve blikket fra pensum og deltage i debatten om afviklingen af den institution, hvor de har deres daglige gang, og om de for-

Klummepanelet:

Casper Foldager,
stud.med.

Celia Haldan
Voetmann, stud.scient.

(Klommen er udtryk for skribentens egen holdning.)

Ruth Marbæk Jensen,
stud.mag.

Nikolaj Steenberg,
stud.jur.

ringelser af deres egne studier, der sker som følge af de årlige nedskæringer af universiteternes basisbevillinger, der begyndte allerede under den forrige regering.

Men måske er det ikke så underligt, at de studerende ikke orker at engagere sig, når man ser på, hvor svært det er for de organiserede studenterpolitiske organisationer at trænge igennem – som det fremgår med al ønskelig tydelighed af interviewet med levevilkårsordfører for Danske Studerendes Fællesråd, Esben Ehmsen, også i sidste nummer af *CAMPUS*. Og på samme måde forstår man måske de ansattes apati, når man ser, hvordan ministeren tidligere på mest arrogante vis gang på gang har afvist samtlige protester fra de danske universitetsrektorer – over Universitetsloven, over den deltaljerede politiske

styring af forskningen og over universiteternes underfinansiering.

Den 18. maj prøvede vi noget andet – ved med den første universitetsbesættelse siden 1980'erne at sætte fokus på ovennævnte forhold. Og vores aktion var en succes! Med en massiv presseomtale fik vi skabt en opmærksomhed, nok så meget hårdt studenterpolitisk arbejde eller nok så mange kronikker eller læserbreve – desværre – ikke er i stand til at skabe. Og vores aktion fik sat gang i en landsdækkende bevægelse, der i dagene, der fulgte, stod for besættelser på universiteterne i København, Aalborg og Roskilde. Det lykkedes os at vise, at der en modstand mod den førte politik. Man kan kun håbe, at den har inspireret andre ved at vise, at modstand er mulig!

Formålet er jo videndeling

HVA MENINGEN?

På de århusianske jurastuderendes webportal www.studjur.dk kan navngivne undervisere bl.a. se sig selv hængt ud som elendige undervisere af anonyme studerende, mens andre får fremragende anmeldelser af deres undervisning. *CAMPUS* har spurgt initiativtageren Ulrik Grønborg, hvad i alverden meningen er med sådan en webportal.

– Da vi lavede webportalen for to år siden, var det, fordi vi oplevede et behov for, at studerende kunne dele deres viden med andre studerende. Mange sad for eksempel inde med gode noter eller erfaringer med, hvilke fag der var gode, eller måske bare tips og tricks. Men de blev ikke videregivet til alle. Vi ville gerne lægge op til, at man skal hjælpe hinanden frem for bare at konkurrere. Formålet var simpelt: den videndeling, siger Ulrik Grønborg, der i mellemtiden er blevet cand.jur. og ansat hos Advokaterne på Sankt Knuds Torv i Århus.

– Er det vigtigt, at der også er mulighed for at gå ind og kritisere undervisningen på kursusfagene?

– Ja, det synes jeg. På overbygningen har man næsten udelukkende valgfrie kurser, og det betyder meget for studiet og karrieren, om det nu er ordentlige fag, man vælger. Man kan selvfølgelig holde sig til, hvad der står i det kursus-katalog, man får fra instituttet, men det bør sammenholdes med, hvad tidligere studerende har syntes om faget, så man kan danne sig et bedre grundlag for at vælge fag.

– Snakker man ikke om indholdet af kursusfagene i kantinen?

– Jo da, men er for lidt og for spredt. Det her handler jo om at systematisere videndeling, så alle har samme mulighed for at få at høre andres mening om, hvad der er godt og mindre godt.

– Havde I bekymringer om, hvad det kunne føre til at lade studerende kommentere undervisningen på den måde?

– I begyndelsen var vi lidt skeptiske. Men nu har portalen kørt i to år, og vi har samlet mange erfaringer. Jeg synes generelt, der er tale om nogle gode, saglige og afbalancerede anmeldelser. Folk kommenterer alt fra pensums egnethed til undervisnings- og eksamensformen. Enkelte kommenterer også underviseren.

– Spurgte I underviserne, hvad de ville synes om det?

Ulrik Grønborg, advokat og initiativtager til www.studjur.dk

Anonym på www.studjur.dk:

Sjældent oplever man en mere arrogant og uninspirerende undervisning, hvor underviseren på ingen måde magter at fange de studerende, diskutere centrale problemstillinger til bunds eller bibringe de studerende overblik over faget.

– Nej. Studjur.dk er de jurastuderendes forum, så underviserne kommer i sagens natur ikke til orde. Det har vi også gjort brugere opmærksomme på. Som du kan se, hvis du går ind på portalen, opfordrer vi meget til, at man skal være opmærksom på, at der altid er mindst to sider af samme sag. Her får de kun den ene. Derfor skal man da være skeptisk og huske at se lidt kritisk på sin egen indsats i faget. Anmeldere opfordres også til at se lidt kritisk på deres egen indsats i faget, før de kritiserer undervisningen. Vi opfordrer også direkte til, at man ikke bliver for personrettet i sin omtale af faget. Det lever de fleste op til.

– Kan du forstå, hvis nogle undervisere er bekymrede over at blive hængt ud af anonyme studerende?

– Jeg kan godt forstå, hvis nogle føler sig sat i spotlyset som undervisere. Men det har aldrig været formålet med studjur.dk at hænge nogen ud. Det synes jeg også synes fremgår tydeligt af hjemmesiden.

– Har I fjernet nogen indlæg?

– Et par stykker, men kun fordi der bare stod "test", "test", "test". Der har heller ikke været klager fra undervisere over konkrete indlæg. Vi vil da se på det straks, hvis nogen

føler sig trådt over tærne. Men ingen har bedt om at få noget fjernet.

– Hvis jeg nu siger, at det er typisk, at det netop er jurastuderende, der laver sådan en portal, hvad siger du så?

– Så siger jeg, at den lige så godt kunne eksistere på alle andre studier. Omvendt kan jeg godt følge dig lidt. Der er mange på jura, der går meget op i deres uddannelse. De tager det meget seriøst, hvis der for eksempel er en uvarslet pensumændring. Men om vi tager studiet mere seriøst end andre, skal jeg ikke kunne sige. Til gengæld er der ingen tvivl om, at vi på jura generelt har været dårlige til at hjælpe hinanden, og jeg tror, vi kunne lære meget af andre studier, når det gælder om at dele viden og erfaringer. Man skal bare huske på, at jura på Aarhus Universitet er et kæmpestort fag med 2500 studerende, og man kan ikke overskue det hele ved bare at tale med vennerne om det i kantinen. Det er sådan set i bund og grund derfor, vi lavede www.studjur.dk.

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

Redigeret af Journalkontoret,

Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.

Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i ulige uger – 10 dage før udgivelse.

Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.

Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk

Se deadlines på www.au.dk/da/adm/journal/meddel/

DOKTORGRADEN

Forsvar

SUN

Med henblik på erhvervelse af doktorgraden i medicin holder overlæge **Per Sjøgren** den 23. juni 2006, kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen "Cognitive function in cancer and chronic non-malignant pain

patients". Forsvaret finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, Bygning 1230, Universitetsparken. De officielle opponenter er professor, dr.med. Harald Breivik og professor, dr.med. Bobby Zachariae. Afhandlingen kan rekvireres ved henvendelse til doktoranden, Hambros Allé 18, 2900 Hellerup.

PH.D.-GRADEN

Tildelinger

SUN

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt cand.odont. **Lene Baad-Hansen** ph.d.-graden i odontologi for afhandlingen "Atypical odontologia – studies on pain mechanisms in patients and healthy human subjects".

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.scient. **Kim Mouridsen** for afhandlingen "Statistical analysis and optimization of perfusion weighted MRI".

Cand.scient. **Helle Friis Svenstrup** for afhandlingen "Mycoplasma genitalium as a human pathogen and its potential role in infertility. Molecular, diagnostic and clinical trials".

Cand.med. Hanne Melgaard Nielsen for afhandlingen "Failure pattern following adjuvant systemic therapy with or without postmastectomy radiotherapy in high-risk breast cancer patients".

Cand.med. **Thomas Borbjerg Andersen** for afhandlingen "Outcome after lumbar spinal fusion. Predictive factors for functional outcome and fusion rates. Type and amount of pain at long term follow-up".

Ma Shi Liang, MSc for afhandlingen "Lymphoma induction in inbred mouse strains by murine leukemia viruses and local gene expression analysis".

SAM

Det Akademiske Råd har den 1. maj 2006 tildelt **Hesham Morten Gabr** ph.d.-graden i driftsøkonomi på grundlag af afhandlingen "Strategic Groups: The Ghosts of Yesterday When It Comes to Understanding Firm Performance within Industries?"

NAT

Det Naturvidenskabelige Fakultet har den 30. april 2006 tildelt ph.d.-graden i naturvidenskab til følgende:

Cand.scient. **Christian Ansgar Hundahl** for afhandlingen "Neuroglobin and Cytoglobin, their functional characteristics and expression in the mammalian central nervous system".

Branimir Zdravkov Lambov for afhandlingen "Topics in the Theory and Practice of Computable Analysis".

Cand.scient. **Nicolaj Krog Larsen** for afhandlingen "Sediment transport, deposition and deformation under soft-bedded glaciers and ice sheets – a multiproxy sedimentological and structural approach".

Cand.scient. **Esbjörn Madsen** for afhandlingen "Identification and characterization of a LysM receptor kinase required for recognition of symbiotic lipochitin-oligosaccharides".

STILLINGER

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aflønning i henhold til finansministeriets overenskomst med SUL (Studerterundervisernes Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR-nr. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmesider.

FAGLIGE VEJLEDERE

Det Juridiske Studienævn

Ved Det Juridiske Studienævn er en stilling som international faglig vejleder ledig til besættelse pr. 1. september 2006. Ansøgningsfrist: 19. juni 2006 kl. 12.00.

ØVRIGE OPSLAG

Ved Aarhus Universitet er nedenstående stillinger opslået ledige. Opslagenes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

Institut for Filosofi og Idehistorie

En stilling som ekstern lektor er ledig fra 1. august 2006. Ansøgningsfrist er 12. juni 2006 kl. 12.00.

Skolen for Klinikassistenter, Tandplejere og Kliniske tandteknikere

IT-kompetent studentermedhjælp søges
Studerende med flair for IT søges til at løse opgaver med fremstilling og opsætning af materialer til forskellige medier – mest til web-format. En del af arbejdet vil bestå i at omformatere og omplacere materiale fra og til forskellige platforme. Arbejdet vil

derfor bestå af en del rutineprægede opgaver.

Vi forventer at få brug for dig i gennemsnit 5-10 timer om ugen – arbejdet tilrettelægges vi sammen, så det kan indpasses i dit studium.

I vore tanker ser vi en studerende, som gerne må være startet på studiet for nyligt, har tjek på tastere og et øje for design, og som kan arbejde selvstændigt og omhyggeligt.

Hvis du ønsker yderligere oplysninger, så mail navn og telefonnummer. Hvis du er interesseret i dette job, så skriv en side om dig selv og dine kompetencer, og mail den til Bo Danielsen på bdaniel@skt.au.dk

ANDRE INSTITUTIONER

Opslag vedrørende følgende ledige stillinger fås ved henvendelse til Journalkontoret, tlf. 8942 1150.

Praktikant i Damaskus

Det Danske Institut i Damaskus søger en praktikant med tiltrædelse d. 1. august 2006 eller snarest muligt derefter. Hovedopgaven vil være vedligeholdelse af instituttets bibliotek. Praktikanten forventes også at skulle vedligeholde instituttets hjemmeside. Ansøgningsfristen er d. 30. juni 2006.

ESA En del stillinger er opslået ledige ved den europæiske rumfartsorganisation.
www.esa.int/hr/index.htm

Danida Internationale stillinger. Yderligere oplysninger på: www.um.dk/da/menu/Udviklingspolitik

FORSKNINGSSTØTTE

Ph.d.-stipendier/kandidatstipendier:

Ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet er et antal ph.d.-stipendier og kandidatstipendier inden for økonomi og ledelse, jura, statskundskab og psykologi ledige til besættelse pr. 1. september 2006 eller snarest derefter.

Ansøgningsfrist: 16. juni 2006 kl. 12.00. En komplet oversigt over aktuelle opslag samt opslagenes fulde ordlyd kan ses på www.samfundsvidenskab.au.dk/opslag men kan også fås ved henvendelse til Kirsten Dybdahl Sørensen, e-post kds@adm.au.dk (eller på tlf. 8942 1531, fax 8942 1540).

LEGATER

Dronning Ingrid Romerske Fond

Fra Dronning Ingrid Romerske Fond vil et beløb være til rådighed til uddeling af stipendier til studieophold på Det Danske Institut i Rom i perioden 1. februar – 31. juli 2007. Information og ansøgnings-skema findes på www.dkinst-rom.dk.
Ansøgningsfrist 11. september 2006

PRISOPGAVER

Aarhus Universitet har udskrevet prisopgaver for 2007. Se <http://www.au.dk/da/uni/2004/prisopgaver>

KONFERENCER

Creating Knowledge IV

"Plagiarism", "Empowering the student" og "Information literacy" er blandt emnerne på den internationale konference "Empowering the student through cross-institutional collaboration" på det Kongelige Bibliotek og Københavns Universitet, 16.-18. august 2006. Den er arrangeret af DF Forum for Brugeruddannelse, som er en del af Danmarks Forskningsbiblioteksforening på vegne af NordInfolit.

Mød kolleger fra universiteter, akademiske skrivecentre, uddannelsesbiblioteker og pædagogiske centre og oplev en lærende konference, som en del af et forskningsprojekt under Learning Lab Denmark.

Deltag 1 dag med Patricia Senn Breivik (tidl. San Josa University, Californien), Jude Carroll (Oxford Brookes University) og Hans Siggaard Jensen (Learning Lab Denmark) eller deltag i alle tre dage m.fl. keynotespeakers, workshops og paperpræsentationer. Information og tilmelding på <http://www.ck-iv.dk>.

BOLIG

Til leje:

Dejlig villa i nærheden af Aarhus Universitet (gå afstand til skov og strand) udlejes i juli 2006, eks. som enkelt uger eller hele måneden til danskere eller udlændinge med tilknytning til Aarhus Universitet. Mobil 2325 1575

Hus på 142 kvm. i Århus N til leje fra 1. juli 2006 til 31. juli 2007. 3 værelser, 2 stuer, 2 nye badeværelser og nyt køkken. Dejlig have, stille område, kun 10 min.'s gang fra universitetet. Udlejes helt eller delvist møbleret efter aftale. Sød kat kan medfølge. Ikke-rygere vil blive foretrukket. Husleje: 8.500 kr/md. + forbrug. Elin Donskov, 3082 7015 e-mail: elindonskov@gmail.com

I Studentermenighedens Hus er der to ledige lejemaal hhv. pr. 1. august og 1. september 2006. Lejemålene er på hhv. 19 og 18 kvm. Huslejen er 1500 kr. pr. måned. Der er viceværtfunktioner.
6020 2640 e-mail: stprsa@au.dk

Nice large house for rent from June 26 to July 20, 2006 in quiet residential neighbourhood next to Aarhus University, with walking distance to the Center of Aarhus, the beach, and forest. 170 m2, 3 bedrooms, bathroom, living room with access to own garden ect. 600 Dkk/day
Mobile 2325 1575

Søges:

Til et yngre par fra Spanien ønsker vi at leje en to-værelses møbleret lejlighed fra enten 1. juli eller 1. august 2006 og to år frem.
Henvendelse til Hanne M. Kirkegaard, Danmarks Grundforskningsfond: Center for Katalyse, Kemisk Institut, tlf. 8942 3832, e-mail bay@chem.au.dk

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 5464.
vedlagt 50 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk
indbetales beløbet med angivelse af navn på 3635 - 4809 5008 45.

Annoncen kan afleveres personligt på ovennævnte adresse.

Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det også muligt at indtaste sin annonce gratis. Annoncen vil være tilgængelig i ca. 20 dage.

REGISTRATUREN

Åbningstider i sommerferien for personlige og telefoniske henvendelser mandag – fredag fra kl. 10 -11

SU-KONTORET: 3. juli – 28. juli 2006

STUDIEKONTORET: 10. juli – 27. juli 2006

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærene på: www.perst.dk

KALENDER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

FILT-FANTASIER

Det er helt klart dyr og mennesker, den svenske kunstner Rakek Gustavsson laver, når hun med hård, filtet uld fremtryller væsener, som på en gang er rørende og foruroligende. Og zoologisk set kunne de fildede fantasidyr godt findes, siger Jan Gruwier Larsen fra Naturhistorisk Museum, som med sin aktuelle udstilling introducerer Rakek Gustavssons usædvanlige skulpturer for et dansk publikum.

Fuglen med de to hoveder, den svanelignende ting med kvindibryster og den besynderlige orm, der ligner noget fra Jordens tidligste historie, er væsner fra en verden af fabler og eventyr. Men de kunne være noget, evolutionen kunne have fundet på, hvis den havde taget en lidt anden drejning.

Den hårde filt, som Rakek Gustavsson arbejder med, giver både begrænsninger og muligheder. Hårde omrids sløres, detaljer findes ikke, men så meget desto mere kan hun koncentrere sig om de særlige væsners gestalt. De ser selvfølgelig ud på samme måde som dyr og mennesker, man oplever i drømme. De er særlige, men vi undrer os egentlig ikke.

**NATURHISTORISK MUSEUM
WILHELM MEYERS ALLÉ,
UNIVERSITETSPARKEN
KR. 40/STUDERENDE KR. 30
ALLE DAGE KL. 10-16
FORTSÆTTER TIL 3. SEPTEMBER**

FOKUS PÅ DE GENMODIFICEREDE FØDEVARER

Som en del af fokusområdet "Videnssamfundet" skal en lang række forskere på tværs af fakulteter og videnskaber i de kommende år udforske madkultur og fødevarer. Samarbejdet, der omfatter Aarhus Universitet og Aarhus Business School, bliver markeret med en konference med fokus på genmodificerede fødevarer, og hvordan politikere, erhvervsfolk, medier og forskere hver for sig og i samspil kan bidrage til en sober og saglig oplysning og debat omkring genmodificerede fødevarer.

Det helt grundlæggende spørgsmål om, hvad de såkaldte GM-fødevarer egentlig er, giver lektor Erik Østergaard, Molekylærbiologisk Institut, et svar på denne dag, hvor Venstres miljøpolitiske ordfører Eyvind Vesselbo behandler de politiske aspekter af emnet. Derudover er der indlæg om offentligheden og de etiske aspekter ved professor Peter Sandøe, der leder Center for Bioetik og Risikovurdering, og afdelingsleder Charlotte Horsmans Poulsen, Danisco Cultor Brabrand, der er adjungeret professor ved Aarhus Universitet, taler om udveksling af viden mellem virksomhed og offentligheden. Afsluttende ser journalisten Gitte Meyer på spørgsmålet fra mediernes side.

Udforskningen af de humane, sociale, politiske og sundhedsmæssige sider af maden, nærings- og nydelsesmidlerne sker inden for rammerne af Det tværfaglige forskersamarbejde om madkultur og fødevarer (TFM), hvor lektor, dr.phil. Steen Brock, Institut for Filosofi & Idéhistorie, leder netværket. Her er sigtet at opstille relevante diagnoser af det aktuelle samfunds forhold til mad og byde på nye visioner om vores forståelse og forbrug af mad.

Den første publikation fra TFM er også på vej via Forlaget Philosophia, der udgiver bogen *Tankeføde. Om Mad, Måltider og Fødevarer i Sammenhæng*. Den spænder fra indblik i de nyeste metoder til dyrkning og forædling over madens kulturhistorie til måltidets rituelle praksis. Se nærmere omtale på www.philosophia.dk

**FREDAG 16. JUNI KL. 12.30-16
AUD. 1, DET TEOLOGISKE FAKULTET**

FORFATNINGEN GALT I HALSEN

Står EU med hovedet mod muren eller med hovedet i busken? Eller er EU bare blevet ramt af "den danske syge", efter at det europæiske samarbejde blev alvorligt vingeskudt, da folkeafstemningerne i Holland og Frankrig afviste forfatningstraktaten?

Det er nogle af de spørgsmål, Jean Monnet-professor Thorsten Børring Olesen vil tage op ved forårets sidste debatarrangement under navnet "Forskning i fokus", som Aarhus Universitet arrangerer i samarbejde med *Politiken* og Folkeuniversitetet.

Thorsten Børring Olesen tager tilhørerne med på en rundvandring i Danmarks og Europas efterkrigstidshistorie med henblik på at indkredse rødderne til den aktuelle krise i EU og for at fastslå karakteren af krisen.

Thorsten Børring Olesen er historiker og ansat på Institut for Historie og Områdestudier ved Aarhus

Universitet. Han har i mange år arbejdet med EU's historie og Danmarks forhold til Europa, som han senest har behandlet i udgivelsen *I blokopdelings tegn 1945-1972*, som er femte bind af *Dansk Udenrigspolitik Historie*, som Gyldendal udgav i 2005. Forelæsningsen varer ca. tre kvarter og efterfølges af debat, hvor *Politikens* debatredaktør Lars Trier-Mogensen styrer ordet. I øvrigt er en ny række debatarrangementer i efteråret under planlægning.

**EUROPÆISK INTEGRATION
- FORFATNINGEN GALT I HALSEN
ONSDAG 7. JUNI KL. 16.30-18
SØAUDITORIET
FRI ENTRÉ
PLADS RESERVES PÅ WWW.POLITIKENBILLET.DK
(VÆLG KATEGORIEN DEBAT)**

AFSKED MED KIERKEGAARD-TRÆNER

Efter et år som Kierkegaard-eksperimentator og kunstner i gæsteforsoriat tager skuespilleren Claus Damgaard nu afsked med Det Humanistiske Fakultet, hvor han i en række sammenhænge har undervist i sin uvidenskabelige forståelse af Søren Kierkegaard, der blandt har omfattet Kierkegaard-træning. Det er sket på en bevilling fra

Kulturministeriet, som nu udløber. Claus Damgaard siger farvel med en forelæsning om Søren Kierkegaard i bevægelse, og fakultetet byder efterfølgende på et glas.

**22. JUNI 14.15-16
MØDESAL 2, STUDENTERNES HUS**

BØRNEUNIVERSITET PÅ NORDISK

Elever i de århusianske folkeskoler får nu tilbud om at bruge en uge af deres sommerferie på universitetet. Her slår Nordisk Institut dørene op til en uge hvor bl.a. computerspil, tegnefilm, internettet og læsning er afsat for, at eleverne sammen med en gruppe studerende undersøger begrebet fortællinger.

Adjunkt Henrik Skov Nielsen har taget initiativ til det utraditionelle sommerarrangement, som han blev inspireret til, da han sidste år oplevede Steno Museets Science Days, der introducerede skoleelever til det naturvidenskabelige univers.

– Det gav mig ideen til også at give børnene et indblik i humaniora og vise dem og deres forældre, at det, vi laver på universitetet, er nyttigt, spændende og sjovt, fortæller Henrik Skov Nielsen.

Modulerne på børneuniversitetet er tilrettelagt af 10 studerende, som også skal varetage undervisningen, der vil lægge vægt på at analysere, hvordan fortællinger bygges op, hvad der dur og ikke dur, og hvad en fortælling overhovedet er. Det hele foregår i Nobelparken med afstikkere til Universitetsparken og byen.

Der bliver omkring 60 pladser på børneuniversitetet, som henvender sig til elever i 4.-6. klasse. Projektet bliver støttet af skoleforvaltningen i Århus og annonceres i den avis med sommerferietilbud, som forvaltningen deler ud til byens skolebørn.

Projektet afvikles i den første uge af skolernes sommerferie, og der er tilmeldingsfrist den 14. juni.

NEDERLANDSK

(= HOLLANDSK, FLAMSK)

Har du interesse for nederlandsk? Skal du til Holland eller Belgien som udvekslingsstuderende? Prøv at studere nederlandsk!

Mandag den 4. september starter et intensivt kursus i nederlandsk for begyndere. Det er gratis.

Kurset finder sted 4.-15. september (inkl.) kl. 16-18.

Hver dag kommer du til at lytte til nederlandsk, og du får undervisning i tale-, læse- og skrivefærdighed.

Oplysninger og indskrivning (helst inden 28. august):

SEKRETARIAT VED AFDELING FOR TYSK
INSTITUT FOR SPROG LITTERATUR OG KULTUR
Bygning 1461, Nobelparken,
Jens Chr. Skous Vej 5, 8000 Århus C
Tlf. 8942 6301 eller 6303
Ekspeditionstid kl. 9.30-11.30

Interesserede studerende kan fortsætte med et kursus i nederlandsk sprogfærdighed og grammatik for begyndere.

Alle er velkomne!

Nederlandsk er modersmål for 22 millioner og officielt sprog i to af EUs medlemslande (Holland og Belgien), samt Surinam, der er associeret med EU.

Temperamentet i håret

RØD TOPPE

De så dagens lys syd for Sahara for omkring 50.000 år siden. Fra Afrika vandrede de til Europa og derfra til resten af verden, og i dag udgør de ca. fire procent af verdens befolkning – i Skotland dog 13 procent.

Vi taler selvfølgelig om de rødhårede. Alle dem, der deler melanocortin-1 receptoren i det 16. kromosom. Og de har ved gud ikke alle haft en lige så let gang på jorden som Martin Krasnik.

Allerede tilbage i antikkens Grækenland mente filosofen Aristoteles, at rødhårede var følelsesmæssigt skrøbelige og tæt på det utilregnelige. Under den spanske inkvisition var det røde hår tilstrækkeligt bevis på, at "ejeren" havde stjålet ilden fra Helvede og derfor skulle brændes som heks. Fra 1483 til 1784 er der vidnesbyrd om, at mindst 45.000 kvinder blev brændt som hekse – en meget stor del af dem rødhårede med fregner. Fregner og modernærker var nemlig sikre tegn på, at man havde et tæt forhold til Lucifer. I Nazityskland forbød Hitler to rødhårede at få børn med hinanden af frygt for "afvigende afkom". Og på Korsika er det efter sigende den dag i dag tilladt at vende sig om og spytte, hvis man passerer en rødhåret på gaden. I Rusland, som faktisk betyder "de rødes land", lyder et ordsprog, at der aldrig har eksisteret en helgen med rødt hår. Det har der sikkert heller ikke i Irland, hvor 10 procent af befolkningen er rødhårede. I 2001 dømte en lokal dommer en rødhåret mand for at forstyrre den offentlige orden med ordene: "Jeg er af den faste overbevisning, at hårfarven har en indvirkning på temperamentet, og din hårfarve tyder på, at du har temperament!"

Hidsige rødkatte

Netop den forestilling, at rødhårede fra naturens hånd skulle være udstyret med et usædvanligt temperament, er nok den mest sejlivede af alle fordomme om de rødhårede. Alle har gået i skole med en rødhåret hidsigprop, og det er jo svært bare at godtage den aldeles logiske forklaring, nemlig at Jens Ole var hidsig, fordi Jens Ole blev drillet. Så er det straks sjovere at antage, at temperamentet skyldtes Jens Oles røde hår. Men hvad har videnskaben at sige om den ting?

For at komme nærmere en opklaring ringer Bagsiden til cand.scient. Tommy Asferg fra Danmarks Miljøundersøgelser, der bl.a. er kendt for at have skrevet en bog om katten.

– Vi ved, at røde hankatte også har mere temperament end andre katte. For eksempel ser man stort set ingen røde hankatte i områder med en tæt bestand af katte, fordi de er asociale og aggressive, siger Tommy Asferg og henviser til en stor fransk katteundersøgelse fra 1995.

Han tør dog ikke give et bud på, om temperamentet skyldes hårfarven i sig selv.

– Jeg tror ikke, man ved det. Men jeg har selv tænkt på, om der kan være noget genetisk på spil, for jeg er selvfølgelig også vokset op med forestillingen om, at rødhårede er hidsige, og jeg har da også gået i skole

Hun er rødhåret, og hun er hidsig. Men skyldes den "desperate humor" Marcia Cross' temperament hendes røde hårpragt? I hvert fald skal der mere til for at bedøve hende end en brunette.

med et par stykker, hvor man må sige, at det passede, siger Tommy Asferg.

Politisk ukorrekt

Bagsiden følger det genetiske spor og ringer til Kim Kusk Mortensen fra Molekylærbiologisk Institut på Aarhus Universitet. Genet, der koder for det røde hår, blev opdaget i 1995, så noget må man da have fundet ud af om de rødhåredes temperament.

– Uha, siger molekylærbiologen straks undskyldende, da vi ringer.

– Det ved jeg ikke, om man har forsket meget i. Det er jo et noget politisk ukorrekt område at røre ved, siger han, men lover at vende tilbage.

Efter at have diskuteret det med sine kolleger på gangen i Forskerparken er svaret dog lige nedslående. Ingen ved noget om melanocortin-1 receptorens indvirkning på temperamentet.

– Til gengæld er der lavet forskning, der

viser, at rødhårede kvinder har brug for en stærkere bedøvelse end brunetter for ikke at føle smerte ved for eksempel operationer, siger Kim Kusk Mortensen.

Og ganske rigtigt. Flere undersøgelser viser, at rødhårede har brug for op til 20 procent mere bedøvelse end gennemsnittet. Utilstrækkelige doser kan få dem til at vågne op midt under operationen eller huske detaljer fra operationen, de hellere var foruden.

Det lader altså til, at de rødhårede en tid endnu må leve med rygterne om deres iltre temperament. Forskningen, der én gang for alle kunne be- eller afkræfte fordommen, er dømt politisk ukorrekt. Måske man kunne begynde med at undersøge de røde hankatte lidt nærmere.

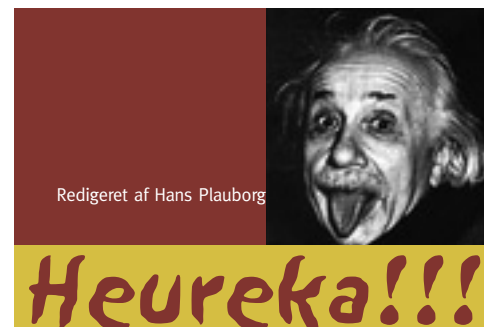
Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Vind et måltid

Hvilket år præsenterede en egyptisk antikvitetshandler det codex, som viste sig at indeholde Judasevangeliet, for en gruppe religionsforskere på et hotelværelse i Geneve?

Send sms til **2899 2577** senest mandag den **12. juni**.

Vinderne af quizen i sidste nummer blev Steen Fibiger, Dennis Lange og Carina Hvid Mikkelsen, der alle får et gavekort til en middag, som denne gang er sponsoreret af Kemisk Kantine.

Rødvin mod høretab

Det burde efterhånden være en veletableret kendsgerning, at der stort set ikke er det, en god Barolo ikke er godt for. Sidste gang skrev vi i denne spalte om rødvinns gavnlige virkning mod mundsygdommen paradentose, og nu påstår amerikanske forskere fra universitetet i Michigan minsandten, at rødvin også forsinker høretab som følge af antibiotika og høje lyde.

Det er antioxidanterne i rødvinen, som ifølge artiklen i *New Scientist* skulle forhindre de fine hår i det indre øre i at blive ødelagt. Hårene, der er essentielle for høresansen, bliver skadet af overproduktion af de såkaldte frie radikaler, som dannes i forbindelse med cellernes stofskifte. Høje lyde samt antibiotika giver en ekstra høj produktion af radikalerne, og for at de ikke skal skade de små hår, skal de neutraliseres af antioxidanter.

Patienterne, der medvirkede i undersøgelsen, fik dog ikke lov til at mæske sig i årgangsvine, men måtte nøjes med aspirin, som også indeholder store mængder antioxidanter. Resultatet var dog ret klart: I aspirin-gruppen fik kun tre procent høreskader, mens tallet for placebo-gruppen var 13 procent. Artiklen melder desværre ikke noget om, hvorvidt rødvinen – for at have den gavnlige virkning – må indtages oralt eller bør gives som øredråber.

Bier klogere en forventet

Med hjerner mindre end et knappenålshoved er bier hidtil ikke blevet regnet for at være blandt de skarpeste knive i naturens skuffe.

Det ændrer sig måske nu, efter at planteforskeren Adrian Dyer fra Cambridge University har påvist, at bier faktisk er i stand til at genkende menneskelige ansigter over en periode på to dage.

I eksperimentet lod Dyer syv bier "besøge" billeder af menneskeansigter, hvoraf nogle var indsmurt i en sukkeropløsning, andre i en bitter-sur opløsning. Bierne undgik ikke overraskende de sidste billeder. To dage efter blev eksperimentet gentaget,

men denne gang uden at billederne var indsmurt i duft- og smagsstoffer. Alligevel flokkedes de syv bier om de ansigter, der havde belønnet dem med sukker to dage forinden.

Hjerneforskere mener, at Dyers undersøgelser

giver nye input til forskningen i, hvorvidt evnen til at genkende ansigter er lokaliseret i meget specifikke dele af den menneskelige hjerne.

Blødt håndtryk tegn på demens

Man bør give agt, hvis pludselig det ellers så faste håndtryk bliver slapt og vissent. Det kan nemlig være det først tegn på Alzheimers sygdom.

Det mener amerikanske forskere fra Washington University, der har fulgt 2300 ældre personer i seks år og løbende udsat dem for forskellige test. Forskerne havde forventet, at de første tegn på demens ville være mentale, men et slapt håndtryk kombineret med balanceproblemer viste sig at være de allerførste tegn. Undersøgelsen bekræfter i øvrigt tidligere formodninger om, at fysisk aktivitet er en af de bedste måder til at holde hjernen sund.